

ΚΥΚΛΟΣ: ΟΙ ΑΚΡΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΜΑΣ

ΘΕΣΣΑΛΙΑ - ΡΟΥΜΕΛΗ - ΗΠΕΙΡΟΣ

ΤΙΜΗ ΣΤΟΝ ΠΡΩΤΟΜΑΣΤΟΡΑ

ΤΑΣΟ ΧΑΛΚΙΑ

ΣΥΜΜΕΤΕΧΟΥΝ

ΛΑΚΗΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΖΑΧΟΣ

ΣΑΒΒΑΣ ΣΙΑΤΡΑΣ

ΜΑΚΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ ΜΗΤΡΟΠΑΝΟΣ

ΛΑΜΠΡΟΣ ΧΑΛΚΙΑΣ

ΠΑΓΩΝΑ ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΩΤΣΙΚΑΣ

ΣΤΑΥΡΟΣ ΚΑΨΑΛΗΣ

& ΤΟ ΠΟΛΥΦΩΝΙΚΟ ΗΠΕΙΡΟΥ

«ΤΑ ΑΙΤΕΡΓΙΑ» της ΝΟΤΑΣ ΚΑΛΤΣΟΥΝΗ

ΧΟΡΕΥΕΙ ΤΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΩΝ ΧΟΡΩΝ
ΤΟΥ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΓΥΝΑΙΚΩΝ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

ΣΥΝΔΙΟΡΓΑΝΩΣΗ:
ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΒΥΡΩΝΑ
ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΗΠΕΙΡΩΤΩΝ ΒΥΡΩΝΑ

ΔΕΥΤΕΡΑ 20 ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Το 1914 γεννιέται στη Γραντισσοπούλα. Ήταν 6 χρονών όταν πέθανε ο πατέρας του. Παρακολουθεί το δημοτικό. Παίρνει τα πρώτα μαθήματα κλαρίνου από τον ξάδερφό του Μάνθο Χαλκιά, 14 χρονών.

Ακολουθεί στα πανηγύρια το μουσικό Αργύρη Μπούκαλη. Η μητέρα του συμφωνεί με τον κλαρινίστα Χαρισιάδη να τον διδάξει το όργανο. Τον εξετάζει, αλλά τον απορρίπτει. Ο αδελφός του Μήτσος τον καλεί στην Αθήνα, διδάσκειται από το Γιοσούζο και από τον Κυριακάκη τις πρώτες φωνές, μαθαίνει να διαβάζει μουσική.

Το 1929 του δείχνουν την τέχνη της μουσικής πρακτικά τα αδέρφια του και το 1930 δημιουργούν το συγκρότημα «*Τα μαύρα πουλιά*».

Το 1931 γράφει το τραγούδι «*Μη με κοιτάς που γέρασσα*». Γίνεται επίσημα μέλος του συλλόγου των μουσικών. Παρουσιάζει στο θέατρο «Ολύμπια» της Αθήνας τον Τσάμικο γάμο.

Το 1935 διδάσκει ο ίδιος. Παρουσιάζεται στο στρατό και υπηρετεί για δεκαοκτώ μήνες σαν πυροβολητής. Το 1937 βρίσκεται πάλι με τα αδέρφια του. Παίζει μαζί με το κλαρινίστα Νίκο Τζάρα. Συναντάει στο Μοναστηράκι Βοντότση το δάσκαλο Κώστα Καραγιάννη.

Το 1938 πεθαίνει η αδερφή του Σοφία. Αργότερα παντρεύεται τη φίλη της Χριστίνα. Το 1939 γεννιέται ο πρώτος του γιος Μιχάλης. Το 1940 ο Αλέξανδρος. Καλείται να υπηρετήσει, τραυματίζεται και μεταφέρεται στο στρατιωτικό νοσοκομείο Ιωαννίνων.

Το 1941 βομβαρδίζεται το χωριό του. Σκοτώνεται η γυναίκα του και τα δυο παιδιά. Μεταφέρεται στο 401 στρατιωτικό νοσοκομείο στην Αθήνα. Πηγαίνει στη Λιβαδειά και συναντάει τ' αδέρφια του.

Το 1942 επιστρέφει στα Ιωάννινα, κατατάσσεται στον ΕΛΑΣ. Τον τοποθετούν στο εφεδρικό. Γνωρίζει τη Μαρίκα και παντρεύεται. Το 1943 γεννιέται ο γιος του Λάκης. Το 1944 πεθαίνει η μητέρα του Βασιλική.

Το 1946 γεννιέται η κόρη του Νίκη. Το 1947 καλείται να υπηρετήσει ξανά αλλά του δίνουν δυο χρόνια αναβολή.

Το 1953-1954 ηχογραφεί 80 τραγούδια με τα αδέρφια του, για το Λογογραφικό Αρχείο της Ακαδημίας Αθηνών.

Το 1960 στις ΗΠΑ μαζί με τον Γ. Παπαϊωάννου, τον Καλέργη και τον Τζουσανάκο για έξι μήνες, αλλά παραμένει για 18 μήνες.

Το 1962 παρουσιάζεται σε μαγαζιά της Φιλαδέλφειας και της Ουάσιγκτον εκεί εμπνέεται το Βορειοηπειρωτικό μοιρολόι.

Το 1963 επιστρέφει στην Ελλάδα. Ηχογραφεί το Παράπονο του τσιπάνου και το Βορειοηπειρωτικό μοιρολόι. Παρουσιάζεται μαζί σε μαγαζιά της Αθήνας. Το καλοκαίρι του 1963 πηγαίνει ξανά στις ΗΠΑ.

Το 1963-1966 ηχογραφεί για την εταιρεία Αλέκτωρ περίπου 100 τραγούδια. Συναντάει τον Μπέννυ Γκούντμαν. Η-

χογραφεί ένα μοιρολόι για την κινηματογραφική ταινία του Σεραφιάν «*Άντι*».

Το 1966 επιστρέφει στην Ελλάδα και δημιουργεί τη δισκογραφική εταιρεία Σπέσιαλ Μούζικ. Παράγει στη διάρκεια ζωής της εταιρείας του 30 τραγούδια.

Το 1966 πεθαίνει ο αδερφός του ο Μήτσος. Το 1967 πεθαίνει έμφραγμα.

Το 1970 γράφει τον «*Ηπειρωτικό Γάμο*» σε δυο κασέτες. Τραγουδία από τα οποία μετά από τρία χρόνια η εταιρεία EMIAL (Κολούμπια) κάνει ένα LP. Εργάζεται με το Διονύση Σαββόπουλο.

Το 1971 στο μαγαζί όπου εργάζεται με το Σαββόπουλο για δεύτερο χειμώνα γνωρίζεται με το Γιάννη Μαρκόπουλο κι αρχίζει να λαβαίνει μέρος σε ηχογραφήσεις του.

Το 1972 γράφει μουσική για τον Αίαντα του Σοφοκλή που ανεβαίνει από το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος, σε μια κασέτα. Τη δίνει στον Κωστή Μιχαηλίδη. Εκείνος λέει: «*Εάν το Θέατρο δεν ήταν κρατικό θα άφηνα μονάχα τη μουσική του Τάσου Χαλκιά*».

Εκπροσωπεί την Ελλάδα με το συγκρότημά του, στο Α' Φεστιβάλ διεθνών Τεχνών, στο Maison de la Culture της Γαλλικής πόλης Ρεν. Θα πει τότε: «*Έχω δει χαίρι και προκοπή και μέρες λαμπρές μπορώ να πω*».

Το 1973 πεθαίνει ο αδερφός του Φώτης Χαλκιάς. Το 1975 παθαίνει δεύτερο έμφραγμα. Τον τιμεί η Πανεπιστημιακή Συνομοσπονδία.

Το 1978 τον τιμεί η αδερφότητα του χωριού Φωτεινό.

Το 1979 λαβαίνει μέρος σε τριήμερη συναυλία που οργανώνει ο γιος του Λάκης Χαλκιάς στο Λυκαβηττό, 9, 10, 11 Αυγούστου. Λαβαίνει μέρος στο διεθνές συνέδριο του Ζάγκρεμπ μαζί με άλλους Έλληνες οργανοπαίκτες.

Το 1980 λαβαίνει μέρος στην ηχογράφιση της μουσικής του Χρήστου Λεοντή για τις Τρωάδες του Ευριπίδη (Θέατρο Τέχνης).

Το 1981 μαζί με άλλους λαϊκούς οργανοπαίκτες παίζει για το Τρίτο Πρόγραμμα της Ολλανδίας που μεταδίδει ζωντανά την εκδήλωση απευθείας μέσω της ΕΡΤ (Τρίτο Πρόγραμμα).

Το 1982 παρουσιάζεται στο Φεστιβάλ Αθηνών, στο Λυκαβηττό, στη συναυλία γιορτή για τα 125 χρόνια Χαλκιιάδες. Παρουσιάζεται στο συνέδριο Μεσογειακών χωρών στην Ύδρα. Στο Φεστιβάλ Ιθάκης. Στα Φεστιβάλ των Μεσογειακών χωρών στη Μασσαλία και στη Φλωρεντία.

Το 1984 τον τιμεί η αδερφότητα Αερόπτερας για τα 55 χρόνια προσφοράς του στο δημοτικό τραγούδι. Τιμητική διάκριση στο Φάρο των Τυφλών. Λαβαίνει μέρος στο Φεστιβάλ των Βράχων στην Πετρούπολη.

Το 1985 τον τιμεί η αδερφότητα του χωριού Πολύδροσο Ιωαννίνων και η αδερφότητα του χωριού Δεσποτικό. Μας αποχαιρέτησε κλεινόντας δια παντός τα παράθυρα του κόρμου τούτου τον Αύγουστο του 1992.

"Μετά το άκουσμα των πρέζων ήχων που έβγαλε ο Τάσος Χαλκιάς με το κλαρίνο του, ήμουν βέβαιος ότι είχα μπροστά μου έναν από τους μεγαλύτερους μουσικούς του κόσμου."

ΤΡΑΝ ΒΑΝ ΚΕ

καθηγητής Εθνομουσικολογίας στο πανήμιο Σοφρώνης
(ΒΗΜΑ, 30.8.1979)

"Προτιμά μια σπασμένη δωρική κολόνα από ένα γοθτικό ναό. Προτιμά ένα ημερωτικό μοραλόι από τον Τάσο Χαλκιά, από μια συμφωνία της δόσης. Ο ήχος του κλαρίνου του Τάσου Χαλκιά είναι μοναδικός και ελληνικός."

ΓΙΑΝΝΗΣ ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ

"Αν το θέατρο δεν ήταν κρατικό, θα τολμούσα να βάλω τη μουσική αυτή (για τον Αίαντα του Σοφοκλή) όπως την έπαιξε ο Τάσος Χαλκιάς. Κλαρίνο μόνο, χωρίς κανένα άλλο όργανο."

ΚΩΣΤΗΣ ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ (Ιούλιος 1972)

"Ο Τάσος Χαλκιάς έχει συμβάλει στη διατήρηση της πνευματικότητας της δημοτικής παράδοσης. Είναι μοναδικός εκλεπτυστής με ακέραιο ήθος και με πάθος για τη μουσική κληρονομιά."

ΜΙΜΗΣ ΠΑΣΣΑΣ

"Έχα την τύχη από πολύ νωρίς να τον ακούσω και ομολογώ ότι σαν νεοελληνας συνθέτης ένα μεγάλο μέρος από την έμπνευσή μου το άντλησα και εξακολούθη να το αντλώ από το κλαρίνο του Χαλκιά."

ΜΙΚΗΣ ΘΕΩΔΩΡΑΚΗΣ

"Έίναι ένας ξεχωριστός καλλιτέχνης που εκτιμά ιδιαίτερα."

ΚΑΡΟΛΟΣ ΚΟΥΝ

"Εκτιμώμε βαθύτατα τη μουσική του προσφορά στο χώρο της παραδοσιακής μουσικής, τόσο σαν συνθέτη όσο και σαν εκλεπτυστή, ιδιότητες που είναι άλλωστε αναπόσπαστα συνδεδεμένες στο χώρο αυτό."

ΜΑΝΟΣ ΧΑΤΖΙΑΚΗΣ

"Ένας πολύ μεγάλος μουσικός, από τους σπουδαιότερους στον κόσμο. Τον άκουγα πάντα με κομμένη την ανάσα."

ΕΛΕΝΗ ΚΑΡΑΪΝΑΥΟΥ

"Χάθηκε ακόμη ένας από τους παλιούς, καλούς, παραδοσιακούς μουσικούς. Δυστυχώς από τους τελευταίους. Ο Τάσος Χαλκιάς άφησε εποχή στο χώρο της ημερωτικής μουσικής και όχι μόνο."

ΔΟΜΝΑ ΣΑΜΙΟΥ

"Ήταν ο τελευταίος από μια σειρά ολόκληρη πρακτικών λαϊκών μουσικών. Ο κρόκος μιας αλωπίδας μακριάς. Μ' αυτόν τελειώνει μια ολόκληρη γενιά οργανοπαίκτων."

ΛΑΜΠΡΟΣ ΛΙΑΒΑΣ

"Όταν πεθαίνει και ο Τάσος Χαλκιάς πρέπει να σκεφτούμε πολύ το μέλλον αυτής της μουσικής."

ΓΙΩΤΑ ΒΕΗ

"Ο Τάσος Χαλκιάς ήταν ο τελευταίος των μεγάλων κλαρινιστών. Ήταν εφάμιλλος του Καρακώστα, του Γιαούζου, του Καραγιάννη, του Σιαμέλου, του Μαρμελή. Ίσως τα ονόματά αυτά να μη λένε πολλά σ' όσους δεν ξέρουν, όμως θεωρούνται θρύλλοι στον τομέα αυτό."

ΤΑΚΗΣ ΣΟΥΚΑΣ

Για τον Χαλκιά

Γεώ κλαρίνο τῶ Χαλκιά βογγάει. τινάζει. χαροχέρι. χορεύει ἡ βάλια - θαλάσσιες @ βινάι κτε. δεκτεπνία σὺ λαβα ποζάκια κτε. ἀρμαλεζοί @ κηφέλις, παμπάρικια σερφιλομστανα σέμ μαχου (ῶ σὸ τσαμικιο, μαυροφορσες ἀν ταρτοκινέδες @ κοράσια πιεξῶδουσεφάνωτα, πέ. ντε κοτσουφια σὸν ἔλαιωνα @, υἷο φαθος βῆθος, πάνεα τὸ ἄχρυπνο, μερακιωμένο διδόνι.

Βίθνα, 1. III. 85

Γιάννης Πίτσας